

Kommitté 10: Stadgar och arbetsordning

Centerpartiets partistämman 29 september - 1 oktober 2023

Centerpartiet

Innehållsförteckning

Yttrande Partistyrelsen.....	2
Att-satser från partistyrelsen	17
Förslag till beslut: Bifall.....	20
Förslag till beslut: Besvarad.....	21
Förslag till beslut: Avslag	22
Reservationer i PS.....	23
Att-satser.....	24
10.66 Motion gällande tillägg av Centerpartiets stadgar och arbetsordning	26
10.67 Uppdatera Centerpartiets stadgar för att stärka partiet.....	28
10.68 Lokalt engagemang är ryggraden i en folkrörelse	29
10.69 Odemokratisk ombudsfordelning.....	30
10.70 Rösträtt på nomineringsstämma där valsedel till kommunfullmäktige fastställs i distrikt med distriktsavdelningar	31
10.71 Antalet ledamöter i styrelsen för distriktsavdelning.....	33
10.72 Tidpunkt för partistämman.....	35
10.73 Motion om partiledare och poströstning.....	36
10.74 Tydlighet och förankring gällande SKR.....	37
10.75 Bygg upp ett modernt lokalt nätverk i form av lokalavdelningar	38

1 Yttrande Partistyrelsen

2 Inledning och bakgrund

3 Projektet Framtidens partistämman startade i september 2022 på uppdrag av partistyrelsen med
4 anledning av att Partistämman 2021 beslutade att bifalla följande motion:

5 8.10.1 att Centerpartiet i fortsättningen lägger sin partistämman under perioden januari-mars,
6 eller annan lämpligare tidpunkt.

7 Utifrån den delrapport och utredning som projektet presenterade för partistyrelsen den 17 februari
8 2023 fattade partistyrelsen följande beslut:

9 att utgångspunkten för stadgeöversynen blir att partistämman förläggs innan november
10 månads utgång.

11 att projektuppdraget breddas och ser över hur projekten Centerpartiet i Svenska kyrkan
12 samt jämställdhetsprojektet ska lyftas in i stadgeöversynen.

13 att se över vilka delar i motionsprocessen som kan förändras

14 att se över stadgar och arbetsordning i syfte att minska mängden motioner.

15 att se över stämmans storlek.

16

17 Förslag från PS

18 Slutsatser

19 Projektgruppen för Framtidens partistämman har genom intervjuer, enkäter och dialogmöten inom
20 Centerrörelsen samt genom omvärldsspaning kommit fram till nedanstående slutsatser.

21 Centerpartiet har den förhållandevis till partistorlek största partistämman av alla partier i Sverige.
22 Centerpartiet tar också höjd för att en stor del av medlemmarna ska beredas möjlighet att delta på
23 plats vid en partistämman och tar inte bara ansvar för distriktets delegationer, personal och media
24 utan även för intresserade medlemmar. I framtida organisation kan detta upprätthållas om
25 medlemmar utanför distriktsdelegationerna står för sina egna kostnader vad gäller lokaler, förtäring
26 och administration.

27 Att partistämman är så stor innebär att endast ett fåtal orter, ett fåtal städer blir aktuella för
28 värdskap. De flesta av dessa orter som också uppfyller kraven om tillgängliga hotell inom
29 promenadavstånd och rimliga sätt att resa ligger geografiskt i mellersta och södra landsdelen. Genom
30 att minska ner på stämmans omfattning kan således fler orter vara aktuella för en partistämman, men
31 det ger oss också större möjlighet att upphandla fler anläggningar och därmed pressa priser och
32 minska ner den interna administrationen.

33 Det finns bred samsyn bland de i Centerrörelsen som arbetsgruppen talat med:

34 · Ombudsfordelning

35 · Det är rimligt att minska storleken på Centerpartiets partistämman.

36 · Ett rimligt antal att minska stämman med är ca 100 ombud till motsvarande en stämman av
37 storleken av ca 400 ombud.

- 38 · Geografi är viktigast för ombudsfördelning, dvs kretsarnas representation anses viktigare än
39 medlemstal och distriktens representation. Det finns avvikande meningar från denna ståndpunkt.
- 40 · Hela landet ska representeras vid partistämman
- 41 · Distriktsordförandena är i många fall öppna för att minska sina distrikts mandat till fördel för
42 kretsarna i distriktet.
- 43 · Det finns en generell önskan från distrikten att det bör finnas en lägsta nivå på medlemmar i
44 kretsen för att den ska få representation på partistämman.
- 45 · Det borde finnas ett krav på kretsar att följa rutiner såsom att inlämna årsrapport för att få
46 representation på partistämman
- 47 · Det finns upplevda otydligheter kring vad som gäller val av ersättare och ersättares deltagande vid
48 stämman. Det borde finnas riktlinjer om vad som gäller för val av ersättare
- 49 · Det finns en oförståelse över att distriktens ersättare inte kan tjänstgöra om en krets har en
50 vakant ombudsplats
- 51 · Det finns förståelse för vikten av en stämma där ombuden är representativa för centerrörelsens
52 medlemmar, dvs. hänsyn ska tas till sådana aspekter som jämställdhet, ålder och mångfald i övrigt.

53 **Motioner och debatt**

- 54 · Det finns förståelse för att antalet stämmomotioner som behandlas på stämman måste ner och
55 samsyn kring att stämmodebatterna är idag utdragna, splittrade och svåra att följa, delvis på grund
56 av det stora antalet motioner.
- 57 · Det finns en bred samsyn kring att distrikten ska kunna välja att inte skicka en motion vidare till
58 partistämman och att alla motioner inte behöver debatteras på stämman, exempelvis redan befintlig
59 politik.
- 60 · Det finns ett stort behov och enighet kring att stämmohandlingarna ska vara ombuden tillhanda
61 tidigare, dvs. att ombuden får mer tid för inläsning samt för distrikten att anordna ombudsträffar.
- 62 · Det borde utvecklas sätt att lättare göra högkvalitativa motioner, att ta reda på befintlig politik.

63 **Det finns en oro i Centerrörelsen kring följande:**

- 64 · Det finns en oro för hur en ny ombudsfördelning kommer falla ut. I synnerhet för små distrikt med
65 få kommuner kan riskera att tappa mycket representation
- 66 · Gotland, Göteborg och Stockholm påtalar oro för att de riskerar att få svag representation även
67 om de har förhållandevis stort antal medlemmar.

68 **Rekommendationer och förslag**

- 69 För att förslagen som påverkar stadgarna ska gå igenom krävs 5/6-dels majoritet vid partistämman.
70 Får förslagen inte 5/6-dels majoritet kommer dessa att-satser att testas på stämman också 2025.
- 71 Arbetsgruppens förslag utgår från förutsättningen att tidpunkten för partistämman senareläggs
72 enligt partistyrelsens tidigare beslut.

73 **Tidpunkt för partistämman senareläggs**

74 Som tidigare beslutats av Centerpartiets partistyrelse gällande tidpunkt för partistämman så bör
75 skrivningen ändras i stadgarna §21 partistämman moment 2, första meningen:

76

77 Från:

78 "Partistämman hålls udda år före september månads utgång på tid och plats som fastställs av
79 partistyrelsen."

80 Till:

81 "Partistämman hålls udda år före november månads utgång på tid och plats som fastställs av
82 partistyrelsen."

83 **Tillgängliggör stämmohandlingarna tidigare till ombuden**

84 En fördel med att tillgängliggöra handlingarna tidigare för ombuden är att digitala kommittéer kan
85 genomföras tidigare och perioden att förbereda beslutsunderlag i möteshanteringssystemet ökar. En
86 annan fördel är att ombuden får mer tid att förbereda sig på, något som projektgruppen tror kan öka
87 kvalitén på både debatt och beslut. Idag anger stadgarna att handlingarna bör vara ombuden
88 tillhanda senast 20 dagar före stämmans öppnande. Projektgruppen ser behov av att förlänga den
89 perioden så att stämmohandlingarna tillgängliggörs tidigare. Därför vill projektgruppen att lydelsen i
90 ändras i §21 moment 2 sista stycket ändras:

91 Från:

92 "Handlingarna bör vara tillgängliga för ombuden och alla medlemmar minst 20 dagar före stämman."

93 Till:

94 "Handlingarna bör vara tillgängliga för ombuden och alla medlemmar minst 30 dagar före
95 stämman."

96 **Minska antalet ombud**

97 PS lägger fram ett förslag på hur antalet ombud kan minskas där följande är viktiga ingångsvärden:

98 · Det geografiska perspektivet, att hela landet ska representeras.

99 · Att det tydliggörs att ombud är en representant för medlemmarna i sin krets och sitt distrikt.

100 · För att säkerställa att alla distrikt får en kritisk massa och representation på partistämman
101 behöver ett visst antal garantiombud finnas på distriktsnivå.

102 · Distrikt som också är krets kompenseras.

103 Förslaget utgår från 400 ombud med fokus på geografi.

104

105

106

107 **Ombuds fördelningen enligt nuvarande fördelningsmodell faller ut enligt följande:**

108

MEDLEMSIFFRA 2022		OMBUD PARTISTÄMMA				
Individer	Distrikt	Krets	Fasta	Garanti	Övriga	Totalt
606	Blekinge	5	1	1	3	10
1243	Dalarna	15	1		7	23
1110	Fyrbodal	14	1		6	21
609	Gotland	1	1	5	3	10
1293	Gävleborg	10	1		7	18
378	Göteborgs	1	1	6	2	10
1668	Halland	6	1		9	16
854	Jämtland	8	1		5	14
1497	Jönköping	13	1		8	22
1720	Kalmar	12	1		10	23
927	Kronoberg	8	1		5	14
701	Norrbottn	14	1		4	19
970	Sjuhärad	8	1		6	15
1164	Skaraborg	15	1		7	23
2712	Skåne	33	1		15	49
1893	Stockholms Län	25	1		11	37
956	Stockholms Stad	1	1	3	5	10
719	Sörmland	9	1		4	14
1162	Uppsala	8	1		7	16
913	Värmland	16	1		5	22
1110	Västerbotten	15	1		6	22
1090	Västernorrland	7	1		6	14
665	Västmanland	10	1		4	15
604	VGV	11	1		3	15
716	Örebro	12	1		4	17
1170	Östergötland	13	1		7	21
28450	TOTALT	290	26	15	159	490

110 **Förslag: 400 ombud med fokus på geografi**

111 Förslaget är det förslag som PS bedömer har störst chans att gå igenom på stämman utifrån samtal
112 med krets- och distriktsordföranden.

113 Förslaget utgår från att ombudsfördelningen sker utifrån från kretsarna i huvudsak. Grunden är att
114 kretsarna ska ha representation. Varje krets som samlar 20 medlemmar eller fler, samt håller
115 kretsstämman inom ramen för vad som anges i stadgarna samt årsrapporterar till riksorganisationen
116 på anvisat vis får rätten till ett ombud på partistämman.

117 Därtill tjänstgör distriktens ombud från förtroenderådet (50 stycken) som ombud också på stämman.
118 Ytterligare fördelas enligt uddatalsmetoden mellan distrikten. Totalt tjänstgör 100 ombud från
119 distriktsorganisationen (inklusive förtroenderådet).

120 Ersättare väljs av distriktsstämman och distrikten har rätt till halva antalet ersättare avrundat till
121 närmst heltal uppåt. En valberedning föreslår kandidater som väljs av distriktsstämman. I förslaget
122 utser distriktsstämman distriktsombuden samt ersättarna för distriktets delegation. Genom att
123 distriktsstämman väljer ersättare via valberedning, kan olika aspekter kring representation
124 säkerställas, bl.a. ålder och kön.

125 I denna variant så dras syskonens ombud ner från 6 ombud (5 samt ordförande) till totalt 5 ombud (4
126 samt ordförande) per syskonorganisation.

127

128 Under förutsättning att nuvarande medlemstalet 2024-12-31 är detsamma som 2022-12-31 blir
 129 ombudsfordelningen enligt följande med den föreslagna modellen.

MEDLEMSIFFRA 2022	OMBU D F-RÅD				OMBUD PARTISTÄMM A				Skillnad 2023	
	Individer	Fasta	Övriga	Totalt	Krets	Distriktsombud	200-ombud	Totalt	2023	Skillnad
Blekinge	606	1	0	1	5	1		7	10	-3
Dalarna	1243	1	1	2	15	2		19	23	-4
Fyrbodalen	1110	1	1	2	14	2		18	21	-3
Gotland	609	1	0	1	1	1	4	7	10	-3
Gävleborg	1293	1	1	2	10	2		14	18	-4
Göteborg	378	1	0	1	1	1	2	5	10	-5
Halland	1668	1	1	2	6	3		11	16	-5
Jämtland	854	1	1	2	8	1		11	14	-3
Jönköping	1497	1	1	2	12	3		17	22	-5
Kalmar	1720	1	1	2	12	3		17	23	-6
Kronoberg	927	1	1	2	8	2		12	14	-2
Norrbottnen	701	1	1	2	10	1		13	19	-6
Sjuhärads	970	1	1	2	8	2		12	15	-3
Skaraborg	1164	1	1	2	15	2		19	23	-4
Skåne	2712	1	2	3	33	5		41	49	-8
Stockholms län	1893	1	2	3	24	3		30	37	-7
Stockholms Stad	956	1	1	2	1	2	5	10	10	0
Sörmland	719	1	1	2	8	1		11	14	-3
Uppsala	1162	1	1	2	8	2		12	16	-4
Värmland	913	1	1	2	15	2		19	22	-3
Västerbottnen	1110	1	1	2	13	2		17	22	-5
Västernorrland	1090	1	1	2	7	2		11	14	-3

Västmanland	665	1	1	2	6	1	9	15	-6
VG	604	1	0	1	10	1	12	15	-3
Örebro	716	1	1	2	11	1	14	17	-3
Östergötland	1170	1	1	2	13	2	17	21	-4
TOTALT									
Distrikten	28450	26	24	50	274	50	11	385	490 -105
CK (ink ordf)							5 5	6	-2
CUF (ink ordf)							5 5	6	-2
CS (ink ordf)							5 5	6	-2
							1		
Partiledaren						1		1	0
PS (inklusive syskonen ordförande)						15	15	15	0
TOTALT								416	524 -111

130

131 Kommentarer: 16 kretsar klarar inte av kravet på 20 medlemmar eller korrekt årsrapportering. Siffran
132 för kretsombud kommer aldrig överstiga 290.

133 PS har valt att föreslå att distrikt som också är en krets kommer att kompenseras med ett ombud per
134 påbörjat 200-tal medlemmar. (Stockholm, Göteborg, Gotland). Dessa ombud skulle vara utöver den
135 kvot som om 50 distriktsombud som fördelas på medlemstal. Tabellen nedan visar utfallet.

MEDLEMSIFFRA 2022	Individer	Förtroenderåd	OMBUD				2023	2023	Skillnad
			Krets/distavd	Distriktsombud	200- tal	Totalt			
Gotland	609	1	1	1	4	7	10	-3	
Göteborgs Stad	378	1	1	1	2	5	10	-5	
Stockholms Stad	956	2	1	2	5	10	10	0	

136

137 Med nuvarande medlemstal behöver således inget distrikt åberopa garantiombud. Således behöver
138 inget distrikt "ge bort ombud" för att alla distrikt ska nå upp till minst 5 ombud.

139 Samtidigt kompenseras Distrikten som också är krets för att de endast innehåller en kommun utan
140 att det påverkar de traditionella distrikten som spänner över fler kommuner.

141

142 **Tydliggör val av ombudersättare och ersättares roll**

143 Det finns ett uttalat behov av att tydliggöra hur ersättare väljs samt ersättares roll. Idag är det en
144 administrationsmässig utmaning när kretsar kan välja ett obegränsat antal ersättare.

145 Distrikten har riktat ett starkt och enat önskemål om att distriktens ombudersättare ska kunna
146 tjänstgöra för kretsars ombud om dessa inte kan närvara på stämman. PS föreslår en sådan lösning.

147 Hållningen och tolkningen i nuvarande skrivningar är att ombud ska vara medlem, ha
148 medlemsrättigheter och vara vald i den organisation som ombudet representerar. Att ytterligare
149 sätta upp riktlinjer och ramar för hur ersättare utses skulle kunna bidra till att stämmans storlek kan
150 minskas. PS föreslår att sådana ytterligare ramar sätts upp i syfte att begränsa antalet ersättare. Det
151 finns idag exempel på kretsar som har valt fem gånger så många ersättare som ombud till
152 partistämman. Något som gör att stämman växer i storlek och administrationen ökar.

153 PS väljer här att hämta inspiration från vallagen och valen till KF angående hur många ersättare som
154 kan väljas.

155 **Förslag**

156 · Att distrikten utser ersättare som ska kunna täcka upp för kretsars ombud som inte deltar på en
157 hel partistämma. Då blir det en tydligare distriktsdelegation.

158 · Ersättare väljs av distriktsstämman och distrikten har rätt till halva antalet ersättare avrundat till
159 närmst heltal uppåt.

160 · Bred representation (ålder, kön, geografisk spridning, syskonorganisationer) ska säkerställas
161 genom distriktens valberedningar.

162 I praktiken skulle det innebära att om ett distrikt får 20 ombud ska distriktsstämman välja 10
163 ersättare som kan fylla upp samtliga platser. Ersättare bör väljas i turordning så att det blir enkelt för
164 ombudsmännen att kalla in ersättarna.

165 Detta förslag skulle göra att administrationen kring stämmorna minskar och att antalet ersättare
166 skulle minska drastiskt.

167 Förslag till att-sats:

168 *Att ersättarna väljs på distriktsnivå för distriktets delegation. Distriktet har rätt att välja hälften av*
169 *antalet ordinera till ersättare, avrundat upp till närmsta heltal. Ersättarna ska väljas i rangordning.*

170 **Möjliggör införande av anmälningsavgift till partistämman**

171 Idag står Riksorganisationen för resa, boende i dubbelrum och förtäring för alla ordinarie ombud vid
172 en partistämma. Den generösa hållningen har gjort att en andel av ombuden väljer dyrare och
173 bekvämare resvägar, anmäler sig sent och har resonemanget "någon annans pengar" eller "gratis".

174 Därför vill partistyrelsen sätta upp striktare regler vad gäller anmälan, regler kring resor samt
175 möjligheten att endast ombesörja stöd i bokningar av boenden till ombud, ersättare samt
176 distriktspersonal. Åhörare får boka sin boende utanför projektet. Hjälps med resebokning erbjuds idag
177 endast ombuden som omfattas av att resan ingår.

178 Vidare skulle en konferensavgift kunna tas ut från ordinarie ombud för administration kring boende
179 och resor. Därtill en konferensavgift för ersättare, distriktspersonal och åhörare för att inkludera mat,
180 anmälningsadministration och göra deltagandet mer kostnadsneutralt för riksorganisationen.

181 **Därför föreslår partistyrelsen partistämman besluta:**

182 *Att det ska vara möjligt att ta ut en mindre anmälningsavgift för partistämman för ombud.*

183 **Förslag för debattvänligare partistämman med färre antal motioner**

184 Antalet motioner vid de senaste nationella stämmorna har legat mellan 650-800 vilket är ett stort
185 antal. Den stora mängden motioner gör det svårt att följa debatten men en stor del av partistämman
186 går också åt till att beslutsprocess. Vid förra partistämman beslutades en att-sats som fick enkel
187 majoritet. Det betyder att den behöver provas igen för att gå igenom. Denna gång med enkel
188 majoritet.

189 *§4 mom. 6 nytt stycke 6*

190 *Motion till partistämman ska behandlas på distriktsstämman. Motioner som distriktsstämman väljer*
191 *att sända vidare till partistämman ska på anvisat sätt rapporteras skyndsamt tillsammans med*
192 *distriktsstyrelsens yttrande till riksorganisationen, dock senast den sista april. Motioner som ej är*
193 *rapporterade den sista april går inte vidare till partistämman.*

194 Samma att-sats gick igenom med 5/6 dels majoritet för medlemmar i syskonen som vid denna
195 stämman kunnat välja om de ska skickas via syskonorganisation eller via partidistriktet.

196 Samma att-sats med bäring på distrikten läggs fram igen med vetskapen att denna att-sats medför
197 ett större ansvar till en tydlig och bra motionsbehandling vid distriktens behandling av motioner.
198 Samtidigt föreslås arbetsordningen kompletteras med ett stycke om hur motioner ska bedömas och
199 vilka som ska skickas vidare och vilka som bedöms ska stanna på distriktsnivån. Partistyrelsen tror
200 också att denna skrivning skulle stimulera till mer debatt på distriktsstämmorna och att debatten
201 som kommer upp på partistämman i större utsträckning kommer handla om att ändra på befintliga
202 ställningstaganden eller nya förslag och politik.

203 **Under förutsättning att det nya stycket §4 mom 6 stycke 6 vinner stämmans gehör föreslår**
204 **partistyrelsen att följande tillägg till arbetsordningen görs:**

205 *Riktlinjer för behandling av motioner på distriktsstämmorna*

206 *I Centerpartiets stadgar fastslås att motion ställd till partistämman ska ha behandlats och aktivt*
207 *skickats vidare till Centerpartiets partistämman senast den 30 april året för partistämman.*
208 *Behandlingen kan antingen ha skett i ett partidistrikt eller i en syskonorganisation. Vid behandlingen*
209 *ska distriktsstyrelsen tydligt rekommendera huruvida en motion ska sändas vidare till partistämman*
210 *eller inte.*

211 *Motioner som distriktsstyrelsen rekommenderar skickas vidare till partistämman ska vara av en*
212 *sådan karaktär att den antingen handlar om ny politik eller att ändra ett befintligt ställningstagande.*
213 *Motioner som distriktet eller syskonorganisationen anser som besvarade, befintlig politik eller*
214 *tidigare bifallna partistämmobeslut, ska således inte rekommenderas att sändas vidare till*
215 *partistämman. En motion som fått avslag på distriktsstämman eller av syskonorganisation kan*
216 *fortfarande skickas vidare till partistämman. En motion som hanterar lokala, kommunala och/eller*
217 *regionala ska heller inte skickas vidare till partistämman.*

218 Därtill är det viktigt att debattreglerna inför varje partistämman utformas på ett sätt som stimulerar
219 en debatt om ny politik, blir enkel att följa för både ombud, åhörare, media och TV-tittare.
220 Debattreglernas utformning bör bygga på lärdomar och utvärderingar från tidigare stämmor.

221

222

223 **Organisationsnivåer**

224 Vid den senaste stora organisationsöversynen fastslogs att Centerpartiets lägsta obligatoriska nivå är
225 kommunkretsen. En kommunkrets motsvarar en kommun. Centerpartiet har varit och är en
226 folkrörelse med kommunkretsar i nästan alla landets kommuner. För att rusta organisationen för
227 lokala förutsättningar behöver en flexiblere syn på vad en kommunkrets är utvecklas. Därför behöver
228 möjligheten för kretsar med få medlemmar beredas möjligheten att bilda en ny krets som spänner
229 över fler kommuner. Arbetsuppgifterna för en kretsar som spänner över flera kommuner är samma
230 grunduppdrag som regleras i stadgarna som den traditionella kommunkretsen som sträcker sig över
231 en kommun. Om en krets inte fungerar är det idag distriktets ansvar att stötta och försöka hålla
232 kretsens verksamhet igång. Om en krets är i kris och inte kan genomföra sina åtaganden bör
233 distriktet ges mandat att gå in och kalla till en extra kretsstämma där frågan kan diskuteras och
234 beslutas om.

235 Därför föreslår partistyrelsen att lägga till följande att-sats

236 *Att i §6 mom 4 lägga till ett andra stycke*

237 *Distriktsstyrelsen kan om kretsstyrelsen underlåter att kalla till en extra kretsstämma kalla till en*
238 *extra kretsstämma för att säkerställa att medlemsrättigheterna i kretsen efterlevs.*

239 Det är fortsatt rimligt att den lägsta obligatoriska nivån även i fortsättningen bör vara
240 kommunkretsen, de nuvarande stadgarna ger utrymme för den som så vill och önskar att starta
241 lokala avdelningar och nätverk där engagemang och medlemmar finns.

242 Vidare anser partistyrelsen att dagens skrivningar kring den frivilliga organisationsformen
243 distriktsavdelningar i distrikt som också är kretsar är tydliga. De distrikt som också är en krets kan om
244 de vill fatta beslut om att införa distriktsavdelningar. I stadgarna framgår vad distriktet har rätt att
245 delegera till en distriktsavdelning, men också vilka krav kring storlek på styrelse och verksamhet som
246 förväntas. Vidare kan ett distrikt som också är en krets införa ett ombudssystem till distriktets
247 stämmor. Ombuden ska då fördelas enligt uddatalsmetoden mellan distriktsavdelningarna baserat på
248 medlemstalet per den 31/12 året innan. Denna ombudsfordelning gäller då också vid
249 nomineringsstämmor såväl som ordinarie stämmor.

250 **Medlemsrättigheter**

251 Grunden för allt arbete inom beredande organ i form av valberedning, nomineringskommitté,
252 förhandlingsdelegation och nomineringsgrupp är att löpande kunna förankra sitt arbete och sina
253 förslag bland medlemmarna så att man kan få en majoritet bland medlemmarna att stödja sina
254 förslag på en beslutande stämma.

255 Samtidigt bygger interndemokratin i en folkrörelse som Centerpartiet på att alla medlemmar på en
256 beslutande stämma ska ha möjlighet att fatta avgörande beslut utan någon inskränkning av denna
257 rätt.

258 Att inskränka medlemmars möjlighet att på beslutande stämma lägga egna förslag och yrkande ser
259 Partistyrelsen inte som rimligt eller önskvärt. Det kan ju vara så att det är första på stämman som
260 man som medlem får hela bilden klart för sig och en fungerande interndemokrati bygger på att man
261 då har möjlighet att lägga egna förslag.

262 Nuvarande stadgar säger att "Röstlängden består av de medlemmar i Centerrörelsen som har sina
263 medlemsrättigheter i kretsen och som löst medlemskap senast 30 dagar före det datum som
264 kallelsen till mötet skickades." Samtidigt krävs att en kandidat ska vara medlem i Centerpartiet senast
265 då stämman ska fastställa valsedeln.

266 Partistyrelsen anser att nuvarande stadgars krav på medlemskap 30 dagar före kallelsens utsändande
267 innebär tillräckligt skydd mot oseriösa kupper. Vi är ett parti som är öppet för förnyelse där nya
268 medlemmar känner att man relativt snabbt får möjlighet till verklig påverkan inom vårt parti.

269 **Poströstning för partiledaren**

270 En av de inkomna motionerna föreslår att det ska stadgefästas att partiledaren ska poströsta.
271 Möjligheten att poströsta tillfaller endast personer som är skrivna utomlands. Partistyrelsen ser en
272 fördel med att vår partiledare enligt stadgarna tillåts vara skriven i Sverige. Rent ideologiskt tycker
273 partistyrelsen också att det är upp till var och en var man väljer att bosätta sig och verka.

274 **Uppdaterad arbetsordning**

275 I Centerpartiets arbetsordning beskrivs normalprocesserna i partiet om man inte beslutat annat.
276 Valet av kommunal sektion och hur nomineringarna till SKR går till har tidigare inte funnits i
277 arbetsordningen inte heller hur Centerpartiet väljer samarbetspartners internationellt. Partistyrelsen
278 ser en poäng i att dessa processer beskrivs i arbetsordningen, dels för att skapa en transparens, dels
279 en förutsägbarhet i var och när beslut fattas.

280 Därför föreslår nu partistyrelsen att följande stycke läggs till arbetsordningen gällande processen
281 efter Europaparlamentsval och gällande våra internationella samarbeten:

282 ***Processen efter ett valet till Europaparlamentet och internationella samarbeten***

283 *Efter varje val till Europaparlamentet ansluter sig Centerpartiets europaparlamentariker till en*
284 *partigrupp i parlamentet. Parlamentarikerna ska i samråd med partistyrelsen avgöra vilken grupp*
285 *man bör ingå i. Utifrån valet av grupp beslutar Centerpartiets partistyrelse vilket europeiskt parti*
286 *Centerpartiet ska vara medlemmar i samt vilken internationell paraplyorganisation. Vid valet av*
287 *partigrupp i parlamentet, europeiskt parti samt internationell paraplyorganisation ska en liberal syn*
288 *på människan och alla människors lika värde och rättigheter vara grunden. Gröna-, frihetliga- och*
289 *liberala idéer ska vara vägledande i valet av samarbetspartners på nordisk, europeisk och*
290 *internationell nivå.*

291 *Skulle förändringen vara kring samarbetspartner vara stor eller oenighet råda mellan partistyrelse*
292 *och parlamentariker kan partistyrelsen sammankalla ett förtroenderåd för att fatta beslut i frågan.*

293

294 ***Kommunala sektionen***

295 Centerpartiets kommunala sektion är idag en viktig del av Centerpartiets verksamhet och sektionen
296 har många viktiga uppdrag. Även här vill partistyrelsen öka transparensen och beskriva processen hur
297 valen av kommunal sektion går till. Därför föreslår partistyrelsen att följande stycke läggs till i
298 arbetsordningen

299

300 ***Uppdrag***

301 *Centerpartiets kommunala sektion är vald av partistyrelsen för att finnas till stöd för Centerpartiets*
302 *kommun- och regionföreträdare. Kommunala sektionens roll är att utveckla Centerpartiets politik och*
303 *verksamhet som rör kommuner och regioner. Rollen innebär också att ge stöd till förtroendevalda*
304 *inom kommuner och regioner samt fungera som ett nätverk för kunskapsutbyte och samordning. I*
305 *sektionens uppdrag ligger att ha ett väl fungerande samverkan med Centerpartiets SKR-gruppen,*
306 *riksdagsgruppen, europaparlamentariker samt lokala företrädare med internationella uppdrag.*

307 *Kommunala sektionen har till uppgift att driva sakpolitiska frågor både inom prioriterade områden*
308 *och andra frågor som är aktuella inom den kommunpolitiska sektorn. Sambandet och en tydlig grön*
309 *tråd mellan.*

310 **Val av kommunal sektion**

311 *Valet av Kommunala sektionens ordförande och ledamöter bereds av Partistyrelsen och beslutas av*
312 *partistyrelsen. Valet sker på partistyrelsens sammanträde i december och mandatperioden börjar i*
313 *samband med nästkommande Kommundagarna. Kommunala sektionen består av ordförande samt*
314 *sex till åtta ledamöter. Ordförande och ledamöter väljs på ett år i taget.*

315 *I händelse av fyllnadsval bereder Centerpartiets verkställande utskott valet och partistyrelsen beslutar*
316 *om valet.*

317 *Partistyrelsen anser att valet till SKR är viktigt, idag finns ingen saknas riktlinjer i arbetsordningen för*
318 *hur valen går till och det görs på lite olika vis i distrikten. Därför föreslår partistyrelsen att följande*
319 *stycke gällande valen till SKR görs i arbetsordningen.*

320 **Valen till SKR**

321 *Efter ordinarie val i regioner och kommuner sker valen till SKR. Via SKR-valet utses ombuden till*
322 *kongressen. Kongressen är SKR:s högst beslutande organ. Valkongressen sker på våren och ordinarie*
323 *kongress genomförs på hösten året efter ordinarie val.*

324 **Fastställande av valsedel till SKRs valkongress – val av ombud**

325 *Valsedeln till SKR är kopplade till regionernas gränser och består normalt av Centerpartiets ledande*
326 *region- och kommunpolitiker i regionen.*

327 *Distriktsstyrelsen ansvarar för att valsedeln bereds. Varje krets ges möjlighet att nominera personer*
328 *till valsedeln. Valsedeln fastställs av Centerpartiets distriktsstyrelse och skickas därefter på anvisat vis*
329 *till SKR samt ansvarig tjänsteman på Centerpartiets riksorganisation.*

330 *Om valkretsen sträcker sig över två eller fler distrikt kommer distrikten i dialog fram till hur valsedeln*
331 *ska utformas.*

332 **Eventuell valteknisk samverkan i SKR-valet**

333 *Inför valen till SKR brukar Centerpartiet ingå i en valteknisk samverkan. Beslutet om valteknisk*
334 *samverkan fattas av partistyrelsen efter förslag från SKR-gruppen.*

335 **Val till styrelser och beredningar inom SKR**

336 *Partistyrelsen utser tillsammans med Kommunala sektionen en nomineringskommitté som bereder*
337 *förslaget till Centerpartiets representation inom SKR.*

338 *Kommunala sektionen bereder kriterier för nomineringskommitténs arbete och nomineringsprocess.*
339 *Partistyrelsen fattar därefter beslut i frågan.*

340 *Centerpartiets distrikt ansvarar för att göra nomineringarna till nomineringskommittén.*
341 *Nomineringen ska göras från Centerpartiets distriktsstyrelse, men kan också delegeras till distriktets*
342 *kommunala sektion. Förslaget till beslut ska vara väl förankrat i Centerpartiets organisation. Den*
343 *nationella nomineringskommittén har även möjlighet att lyfta in av distrikten icke nominerade*
344 *kandidater i slutförslaget.*

345 *Beslut om den slutgiltiga representationen fattas av Centerpartiets ombud på ombudsträffen i*
346 *samband med valkongressen.*

347 **Centerpartiet i Svenska kyrkan**

348 Under förutsättning att stämman fattar beslut om att skapa en fristående organisation för
349 centerpartister med engagemang i Svenska kyrkan föreslår också partistyrelsen att alla stycken i
350 arbetsordningen som berör kyrkovalet stryks.

351 **Konsekvenser för riksorganisationen**

352 En farhåga finns att med flytten av partistämman och att stämmomotionerna kommer till
353 riksorganisationen senare kan vara att arbetsbelastningen på riksdagskansliet under tidig höst blir
354 väldigt hög då även budgetmotion och kommittémotioner ska hanteras och lämnas in under samma
355 tidsperiod. Därför kan inte behandlingen av motionerna flyttas lika mycket som stämman förskjuts.
356 För att den nya behandlingen ska fungera arbetsmässigt kommer motionerna att behöva behandlas
357 av riksorganisationens tjänstemän före midsommar och PS och PS behandling behöver ske i augusti
358 senast i början av september, kan detta inte ske finns en risk att riksorganisationens personal inte
359 kommer kunna ha sommaresemester. Om PS vill ha fler behandlingar riskerar denna krock ändå att
360 uppstå.

361 En ytterligare konsekvens blir också att det fortsatt riskerar att bli en uppdelning i behandlingen av
362 motioner med bäring på programmen och övriga motioner. Då bedömningen är att PS vill behandla
363 programmen så nära inpå stämman som möjligt. En krock kan uppstå i behandlingen av motionen
364 och övrigt riksdagarbete där tjänstepersonerna är involverade.

365 Det finns en risk att våra två stora event, kommundagar och partistämman vart annat år behöver
366 planeras parallellt.

367 Vidare kan det innebära jobb under vecka 44 då det är Höstlov framför allt för de som jobbar med
368 själva genomförandet arrangemanget.

369 **Genomfört arbete i projektet**

370 Inom ramen för projektet har insamling av kunskap från Centerrörelsen skett i form av dialogmöten,
371 intervjuer och enkäter. Detta för att skapa en övergripande uppfattning av behov, förväntningar och
372 engagemang i organisationens olika delar och nivåer men också identifiera utmaningar och
373 problemområden.

374 · Dialogmöten

375 Målsättningen med dialogmötena har varit att genom dialog lyssna av Centerrörelsen, ge möjlighet
376 för deltagarna att uttrycka idéer och åsikter och samtidigt skapa en ömsesidig förståelse för olika
377 perspektiv och utmaningar.

378 Dialogmöten har genomförts med följande målgrupper inom Centerrörelsen:

379 Organisatoriska ledare såsom distriktsordföranden och kretsordföranden

380 Politiskt förtroendevalda på kommunal och regional nivå samt riksdag

381 Personal på riksorganisationen samt anställda på distrikts- och krets nivå.

382 · Intervjuer

383 · Ett antal intervjuer har genomförts med såväl syskonorganisationer samt utvalda personer inom

384 Centerrörelsen som ett komplement till dialogmötena som vänder sig till en bredare målgrupp. Syftet

385 med intervjuerna har varit att skapa en mer detaljerad och djupgående förståelse för specifika behov

386 och förväntningar.

387 · Enkäter

388 För att nå stora delar av Centerrörelsen och samla synpunkter men också informera om den

389 stadgeöversyn som genomförs har enkäter genomförts riktade till följande målgrupper:

390 o Organisationsled: krets- och distriktsordförande samt distriktspersonal

391 o Partistämmeombud

392 o Medlemmar

393 **Motioner med bäring på stadgarna**

394 Projektet har även tagit i beaktning de motioner som har bäring på stadgar och arbetsordning och

395 som bifölls med enkel majoritet vid partistämman 2021 samt de motioner som inkommit till

396 partistämman 2023.

397 Vad som krävs för bifallna beslut

398 Vid partistämman 2021 bifölls tre att-satser med enkel majoritet, vilka kommer testas igen vid

399 partistämman 2023. För att dessa ska antas räcker det med att de vid partistämman antas med enkel

400 majoritet. Övriga ändringar i Stadgarna kräver 5/6-dels majoritet för att det ska börja gälla.

401 Från Stämman 2021 bifallna att-satser (enkel majoritet):

402 I projektuppdraget ingick att se över stadgar och arbetsordning i syfte att minska mängden motioner

403 till partistämman. Vi kan dra slutsatsen utifrån såväl dialogmöten, intervjuer och enkäter är att det

404 finns en klar önskan i Centerrörelsen om att säkerställa öppenheten och transparensen i

405 motionsprocessen.

406 Genom att öka tiden för distriktsstyrelsernas möjlighet att behandla inkomna motioner till både

407 distriktsstämma och partistämman ökar möjligheten för distrikten att lämna genomarbetade svar.

408 Det nya stycket 6 i moment 6 ger distriktsstämman makt att besluta om huruvida en motion ska

409 skickas vidare till partistämman eller inte. Att skicka vidare en motion betyder dock inte att

410 distriktsstämman ställer sig bakom motionen. Idag finns liknande skrivningar gällande Centerpartiets

411 syskonorganisationer där sista dagen att motionera via ett syskonförbund är 15 februari och

412 syskonförbundet har rätten att stoppa motionen.

413 Projektet rekommenderar att en guide tas fram som tydliggör vad som krävs för att en

414 distriktsstämma inte ska skicka en motion vidare. Orsaker till att en motion inte skickas vidare skulle

415 kunna vara att en motionär föreslår sådant som redan är Centerpartiets politik eller att lagstiftningen

416 redan är så som motionären föreslår. Distriktsstyrelsen skulle i dessa fall kunna anse motionen som

417 besvarad. Andra orsaker skulle kunna vara direkta faktafel i motionen.

- 418 §4 mom. 6 nytt stycke 4
- 419 *Motion ställd till distriktsstämman ska lämnas till distriktsstyrelsen senast den 15 februari.*
- 420 *Distriktsstyrelsen yttrar sig över motionen innan den behandlas av stämman. Motion och yttrande*
- 421 *ska finnas tillgängliga för valda ombud senast åtta dagar före distriktsstämman.*
- 422 §4 mom. 6 nytt stycke 5
- 423 *Motion ställd till partistämman ska lämnas till riksorganisationen senast den*
- 424 *15 februari. Riksorganisationen ska innan den sista februari ha skickat motionen vidare till berört*
- 425 *distrikt eller syskonorganisation. Distriktsstyrelsen yttrar sig över motionen innan den behandlas av*
- 426 *stämman. Motion och yttrande ska finnas tillgängliga för valda ombud senast åtta dagar före*
- 427 *distriktsstämman.*
- 428 §4 mom. 6 nytt stycke 6
- 429 *Motion till partistämman ska behandlas på distriktsstämman. Motioner som distriktsstämman väljer*
- 430 *att sända vidare till partistämman ska på anvisat sätt rapporteras skyndsamt tillsammans med*
- 431 *distriktsstyrelsens yttrande till riksorganisationen, dock senast den sista april. Motioner som ej är*
- 432 *rapporterade den sista april går inte vidare till partistämman.*

Att-satser från partistyrelsen

1. Att ordet landsting byts ut mot region i stadgar och arbetsordning
2. Att lägga till nytt stycke §4 mom. 6 lägga stycke 4
Motion ställd till distriktsstämman ska lämnas till distriktsstyrelsen senast den 15 februari. Distriktsstyrelsen yttrar sig över motionen innan den behandlas av stämman. Motion och yttrande ska finnas tillgängliga för valda ombud senast åtta dagar före distriktsstämman.
3. Att lägga till nytt stycke §4 mom. 6 nytt stycke 5 lägga till
Motion ställd till partistämman ska lämnas till riksorganisationen senast den 15 februari. Riksorganisationen ska innan den sista februari ha skickat motionen vidare till berört distrikt eller syskonorganisation. Distriktsstyrelsen yttrar sig över motionen innan den behandlas av stämman. Motion och yttrande ska finnas tillgängliga för valda ombud senast åtta dagar före distriktsstämman.
4. Att lägga till nytt stycke §4 mom. 6 nytt stycke 6
Motion till partistämman ska behandlas på distriktsstämman. Motioner som distriktsstämman väljer att sända vidare till partistämman ska på anvisat sätt rapporteras skyndsamt tillsammans med distriktsstyrelsens yttrande till riksorganisationen, dock senast den sista april. Motioner som ej är rapporterade den sista april går inte vidare till partistämman.
5. att i §6 mom 4 lägga till ett andra stycke
Distriktsstyrelsen kan om kretsstyrelsen underlåter att kalla till en extra kretsstämma kalla till en extra kretsstämma för att säkerställa att medlemsrättigheterna i kretsen efterlevs.
6. Att ersätta §8 med
Varje krets som i tid årsrapporterat enligt riksorganisationens instruktioner samt och uppfyller kravet om minst 20 medlemmar (individer) med medlemsrättigheter den 31/12 föregående år tilldelas ett ombud. Valet gäller för två år och innefattar eventuella extrastämmor.
Kretsens ombud kan inte överlåtas till annan krets.
7. Att i §12 moment 2 ändra första meningen till
"Kretsar kan endast slås samman om kommuner slås samman eller om två kretsar med geografisk gräns som riskerar att inte klara av grunduppdraget ansöker hos partistyrelsen om att få bilda en ny krets."
8. Att i §12 moment 3 lägga till ett nytt stycke 3
"Om en krets som spänner över fler kommuner vill återgå till kommungränserna ska beslut om delning fattas vid på varandra två följande kretsstämmor varav den ena ordinarie. Det andra mötet ska måste hållas minst tre månader efter det första. Distriktsstyrelse och partistyrelse ska omedelbart underrättas efter första beslutet.
9. Att i §15 moment 1 lägga till ett nytt moment 2
"Mom 2 Val av ersättare
Alla distriktets ersättare väljs på distriktsstämman och kan ersätta alla ordinarie ombud i distriktets delegation till partistämman. Distriktet har rätt att välja halva antalet ersättare i förhållande till ordinarie ombud siffran avrundas uppåt till närmsta heltal. Ersättarna ska

väljas i turordning.

10. Att i §21 Mom. 2 att i första meningen byta ut september mot november
11. Att i §21 Moment 2 stycke 3 sista meningen byta 20 dagar mot 30 dagar
12. Att i §21 Moment 3 första meningen stryka ” samt ersättare till partistämman.”
13. Att §21 moment 4 ändras till
”Distriktsstämmorna utser sammanlagt totalt 100 ombud, samt ersättare till partistämman. Av de 100 ombuden utgörs 50 av förtroenderådet och 50 fördelas enligt uddatalsmetoden. Ombudsfordelningen fastställs av Partistyrelsen. Därefter fördelas övriga ombud i proportion till inrapporterat antal medlemmar den 31/12 enligt uddatalsmetoden. Varje medlem (individ) ska endast räknas en gång, oavsett antalet medlemskap.
Från varje distrikt ska det sammanlagda antalet ombud, inklusive de ombud som utsetts av kretsarna, vara minst fem.
14. Att ersätta §21 Moment 5 med
Syskonorganisationernas förbundsordförande är ombud på partistämman.
Centerkvinnorna, Centerpartiets ungdomsförbund respektive Centerstudenter själva utser 4 ombud vardera till partistämman.
15. Att i arbetsordningen lägga till följande stycke
Riktlinjer för behandling av motioner på distriktsstämmorna
I Centerpartiets stadgar fastslås att motion ställd till partistämman ska ha behandlats och aktivt skickats vidare till Centerpartiets partistämman senast den 30 april året för partistämman. Behandlingen kan antingen ha skett i ett partidistrikt eller i en syskonorganisation. Vid behandlingen ska distriktsstyrelsen tydligt rekommendera huruvida en motion ska sändas vidare till partistämman eller inte.
Motioner som distriktsstyrelsen rekommenderar skickas vidare till partistämman ska vara av en sådan karaktär att den antingen handlar om ny politik eller att ändra ett befintligt ställningstagande. Motioner som distriktet eller syskonorganisationen anser som besvarade, befintlig politik eller tidigare bifallna partistämmobeslut, ska således inte rekommenderas att sändas vidare till partistämman. En motion som fått avslag på distriktsstämma eller av syskonorganisation kan fortfarande skickas vidare till partistämman. En motion som hanterar lokala, kommunala och/eller regionala ska heller inte skickas vidare till partistämman.
16. Att i arbetsordningen lägga till följande stycke
Processen efter ett valet till Europaparlamentet och internationella samarbeten
Efter varje val till Europaparlamentet ansluter sig Centerpartiets europaparlamentariker till en partigrupp i parlamentet. Parlamentarikerna ska i samråd med partistyrelsen avgöra vilken grupp man bör ingå i. Utifrån valet av grupp beslutar Centerpartiets partistyrelse vilket europeiskt parti Centerpartiet ska vara medlemmar i samt vilken internationell paraplyorganisation. Vid valet av partigrupp i parlamentet, europeiskt parti samt internationell paraplyorganisation ska en liberal syn på människan och alla människors lika värde och rättigheter vara grunden. Gröna-, frihetliga- och liberala idéer ska vara vägledande i valet av samarbetspartners på nordisk, europeisk och internationell nivå.

Skulle förändringen vara kring samarbetspartner vara stor eller oenighet råda mellan

partistyrrelse och parlamentariker kan partistyrelsen sammankalla ett förtroenderåd för att fatta beslut i frågan.

17. Att i arbetsordningen lägga till följande stycke

Kommunala sektionen

Uppdrag

Centerpartiets kommunala sektion är vald av partistyrelsen för att finnas till stöd för Centerpartiets kommun- och regionföreträdare. Kommunala sektionens roll är att utveckla Centerpartiets politik och verksamhet som rör kommuner och regioner. Rollen innebär också att ge stöd till förtroendevalda inom kommuner och regioner samt fungera som ett nätverk för kunskapsutbyte och samordning. I sektionens uppdrag ligger att ha ett väl fungerande samverkan med Centerpartiets SKR-gruppen, riksdagsgruppen, europaparlamentariker samt lokala företrädare med internationella uppdrag. Kommunala sektionen har till uppgift att driva sakpolitiska frågor både inom prioriterade områden och andra frågor som är aktuella inom den kommunpolitiska sektorn. Sambandet och en tydlig grön tråd mellan.

Val av kommunal sektion

Valet av Kommunala sektionens ordförande och ledamöter bereds av Partistyrelsen och beslutas av partistyrelsen. Valet sker på partistyrelsens sammanträde i december och mandatperioden börjar i samband med nästkommande Kommundagarna. Kommunala sektionen består av ordförande samt sex till åtta ledamöter. Ordförande och ledamöter väljs på ett år i taget.

I händelse av fyllnadsval bereder Centerpartiets verkställande utskott valet och partistyrelsen beslutar om valet.

18. Att i arbetsordningen lägga till följande stycke

Valen till SKR

Efter ordinarie val i regioner och kommuner sker valen till SKR. Via SKR-valet utses ombuden till kongressen. Kongressen är SKR:s högst beslutande organ. Valkongressen sker på våren och ordinarie kongress genomförs på hösten året efter ordinarie val.

Fastställande av valsedel till SKRs valkongress – val av ombud

Valsedeln till SKR är kopplade till regionernas gränser och består normalt av Centerpartiets ledande region- och kommunpolitiker i regionen.

Distriktsstyrelsen ansvarar för att valsedeln bereds. Varje krets ges möjlighet att nominera personer till valsedeln. Valsedeln fastställs av Centerpartiets distriktsstyrelse och skickas därefter på anvisat vis till SKR samt ansvarig tjänsteman på Centerpartiets riksorganisation.

Om valkretsen sträcker sig över två eller fler distrikt kommer distrikten i dialog fram till hur valsedeln ska utformas.

Eventuell valteknisk samverkan i SKR-valet

Inför valen till SKR brukar Centerpartiet ingå i en valteknisk samverkan. Beslutet om valteknisk samverkan fattas av partistyrelsen efter förslag från SKR-gruppen.

Val till styrelser och beredningar inom SKR

Partistyrelsen utser tillsammans med Kommunala sektionen en nomineringskommitté som bereder förslaget till Centerpartiets representation inom SKR.

Kommunala sektionen bereder kriterier för nomineringskommitténs arbete och nomineringsprocess. Partistyrelsen fattar därefter beslut i frågan.

Centerpartiets distrikt ansvarar för att göra nomineringarna till nomineringskommittén.

Nomineringen ska göras från Centerpartiets distriktsstyrelse, men kan också delegeras till

distriktets kommunala sektion. Den nationella nomineringskommittén har även möjlighet att lyfta in av distrikten icke nominerade kandidater i slutförslaget. Förslaget till beslut ska vara väl förankrat i Centerpartiets organisation. Beslut om den slutgiltiga representationen fattas av Centerpartiets ombud på ombudsträffen i samband med valkongressen.

19. Att ur arbetsordningen stryka de stycken som har med kyrkovalet och Centerpartiets engagemang i Svenska kyrkan att göra.
20. Att det ska vara möjligt att ta ut en mindre anmälningsavgift för partistämman för ombud.

433

434

Förslag till beslut: Bifall

[10.67.1](#) att stadgarna uppdateras för att distrikten ska få bättre stöd och verktyg att hantera kretsar i kris.

[10.67.2](#) att stadgarna uppdateras för att partiet ska ha bättre beredskap ifall en krets blir kapad av intressen med ont uppsåt.

[10.74.1](#) att Centerpartiets arbetsordning kompletteras med en beskrivning av ansvaret och processerna inför förhandlingar och val till SKR.

435

Förslag till beslut: Besvarad

[10.69.1](#) att ordentligt utreda en ombuds modell som stöder hela nationella partiet och inte bara väldigt små kommuner.

[10.69.2](#) att leda arbete framåt för en kraftfullare ombuds fördelning

[10.69.3](#) att med insikten om att världen ser annorlunda ut nu och vi blickar framåt för möjlighet på kraftfullare och mer tidsrelevant sätt förstå vikten av samverkan mellan staden och landet nu växer ihop och inte isär.

[10.69.4](#) att verkligen gå till botten med ombuds fördelningen och se till att alla partiets röster blir fördelade på rättvist och demokratiskt sätt.

[10.70.1](#) att Centerpartiets stadgar under avsnittet - "DISTRIKT – Centerpartiet på regional nivå" §13 Omfattning och uppgift, Mom. 2 Distrikt som också är krets - kompletteras med skrivning om att det är möjligt införa ett system med ett ombuds förfarande på nomineringsstämma när valsedel till kommunfullmäktige fastställs på samma sätt som görs med övriga stämmor inom distriktet tillika kretsen.

[10.71.1](#) att ge partistyrelsen i uppdrag att se över stadgarna i denna saken för att stadgarna tydligt och klart skall uttala hur många ledamöter en styrelse i en distriktsavdelning minst skall bestå av utifrån vad partistämman anser lämpligt.

[10.71.2](#) att Centerpartiets stadgar vad gäller skrivning om distriktsavdelningar kompletteras med skrivning om att en distriktsavdelning väljer en styrelse som består av ordförande och minst fyra ledamöter.

Förslag till beslut: Avslag

[10.66.1](#) att när valsedelns ska fastställas krävs medlemskap i i Centerrörelsen i minst 3 månader för att personen ska kunna väljas.

[10.66.2](#) att under pågående stämma är det inte möjligt att göra några stora förändringar i en punkt på dagordningen eller väcka nya beslutsärenden. Det skulle vara odemokratiskt eftersom icke-närvarande medlemmar då inte skulle ges möjlighet att delta i beslutet.

[10.66.3](#) att av medlemmar väckta nya beslutsärenden till kretsstämman ska ha inkommit till kretsstyrelsen senast 14 dagar innan kretsstämman för att hinna beredas innan stämman.

[10.66.4](#) att av medlemmar väckta motförslag till valbara kandidater för representation i nämnder och styrelser, ska ha inkommit till kretsstyrelsen senast 14 dagar innan kretsstämman för att hinna beredas innan stämman.

[10.68.1](#) att centerpartiet reviderar sina stadgar så att avdelningarna blir lägsta formella organisationsled med rätt att utse ombud samt företräda partiet i olika sammanhang.

[10.69.5](#) att landsbygden inte får hålla storstädernas fakta enligt väljarbasövertag i gisslan genom att minimera ombudsroster baserat på kommunnivå, och på så vis ta bort viktiga mandat på risknivå.

[10.69.6](#) att räkna både kommun och antal röster för att basera antal representerade ombud per krets.

[10.72.1](#) att ordinarie partistämma även fortsättningsvis enligt nuvarande stadgar förläggs till före september månads utgång.

[10.73.1](#) att införa i våra stadgar att vår partiledare bör hålla poströstning som högprioriterad framför röstning på valdag, just med hänsyn tagen till att slå ett slag för poströstning samtidigt som mycket god PR fås.

[10.75.1](#) att lokalavdelningar och mindre nätverk ska inrättas och säkerställas inflytande och ingå i vår centerrörelse.

438 Reservationer i PS

Reservation från Christofer Bergenblock och Christer Jonsson

Vi reserverar oss till förmån för att avslå att-sats 13 och 14 om att förändra storleken på partistämman. Det finns ett behov av att minska storleken på partistämman av flera olika skäl, men det är samtidigt viktigt att det görs på rätt sätt. Redan idag finns det en snedfördelning mellan distrikten i förhållande till dess medlemsantal och den föreslagna förändringen förstärker denna snedfördelning ytterligare. Enligt förslaget kommer "kostnaden" röra sig mellan 48 och 151 medlemmar per stämooombud för de olika distrikten, vilket innebär en orimligt stor skillnad. Det finns därför anledning att titta på ytterligare modeller för att fördela ombuden på ett mer representativt sätt vid en minskning av storleken på partistämman.

439

440 Att-satser

441 [10.66.1](#) att när valsedeln ska fastställas krävs medlemskap i i Centerrörelsen i minst 3 månader för
442 att personen ska kunna väljas.

443

444 [10.66.2](#) att under pågående stämma är det inte möjligt att göra några stora förändringar i en punkt
445 på dagordningen eller väcka nya beslutsärenden. Det skulle vara odemokratiskt eftersom icke-
446 närvarande medlemmar då inte skulle ges möjlighet att delta i beslutet.

447

448 [10.66.3](#) att av medlemmar väckta nya beslutsärenden till kretsstämman ska ha inkommit till
449 kretsstyrelsen senast 14 dagar innan kretsstämman för att hinna beredas innan stämman.

450

451 [10.66.4](#) att av medlemmar väckta motförslag till valbara kandidater för representation i nämnder och
452 styrelser, ska ha inkommit till kretsstyrelsen senast 14 dagar innan kretsstämman för att hinna
453 beredas innan stämman.

454

455 [10.67.1](#) att stadgarna uppdateras för att distrikten ska få bättre stöd och verktyg att hantera kretsar i
456 kris.

457

458 [10.67.2](#) att stadgarna uppdateras för att partiet ska ha bättre beredskap ifall en krets blir kapad av
459 intressen med ont uppsåt.

460

461 [10.68.1](#) att centerpartiet reviderar sina stadgar så att avdelningarna blir lägsta formella
462 organisationsled med rätt att utse ombud samt företräda partiet i olika sammanhang.

463

464 [10.69.1](#) att ordentligt utreda en ombuds modell som stöder hela nationella partiet och inte bara
465 väldigt små kommuner.

466

467 [10.69.2](#) att leda arbete framåt för en kraftfullare ombudsfordelning

468

469 [10.69.3](#) att med insikten om att världen ser annorlunda ut nu och vi blickar framåt för möjlighet på
470 kraftfullare och mer tidsrelevant sätt förstå vikten av samverkan mellan staden och landet nu växer
471 ihop och inte isär.

472

473 [10.69.4](#) att verkligen gå till botten med ombudsfordelningen och se till att alla partiets röster blir
474 fördelade på rättvist och demokratiskt sätt.

475

476 [10.69.5](#) att landsbygden inte får hålla storstädernas fakta enligt väljarbasövertag i gisslan genom att
477 minimera ombuds röster baserat på kommunnivå, och på så vis ta bort viktiga mandat på risknivå.

478

479 [10.69.6](#) att räkna både kommun och antal röster för att basera antal representerade ombud per
480 krets.

481

482 [10.70.1](#) att Centerpartiets stadgar under avsnittet - "DISTRIKT – Centerpartiet på regional nivå" §13
483 Omfattning och uppgift, Mom. 2 Distrikt som också är krets - kompletteras med skrivning om att det
484 är möjligt införa ett system med ett ombudsförfarande på nomineringsstämma när valsedel till
485 kommunfullmäktige fastställs på samma sätt som görs med övriga stämmor inom distriktet tillika
486 kretsen.

487

488 [10.71.1](#) att ge partistyrelsen i uppdrag att se över stadgarna i denna saken för att stadgarna tydligt
489 och klart skall uttala hur många ledamöter en styrelse i en distriktsavdelning minst skall bestå av
490 utifrån vad partistämman anser lämpligt.

491

492 [10.71.2](#) att Centerpartiets stadgar vad gäller skrivning om distriktsavdelningar kompletteras med
493 skrivning om att en distriktsavdelning väljer en styrelse som består av ordförande och minst fyra
494 ledamöter.

495

496 [10.72.1](#) att ordinarie partistämman även fortsättningsvis enligt nuvarande stadgar förläggs till före
497 september månads utgång.

498

499 [10.73.1](#) att införa i våra stadgar att vår partiledare bör hålla poströstning som högprioriterad framför
500 röstning på valdag, just med hänsyn tagen till att slå ett slag för poströstning samtidigt som mycket
501 god PR fås.

502

503 [10.74.1](#) att Centerpartiets arbetsordning kompletteras med en beskrivning av ansvaret och
504 processerna inför förhandlingar och val till SKR.

505

506 [10.75.1](#) att lokalavdelningar och mindre nätverk ska inrättas och säkerställas inflytande och ingå i vår
507 centerrörelse.

508

509

510 [10.66 Motion gällande tillägg av Centerpartiets stadgar och](#)
511 [arbetsordning](#)

512 **Motionskrivare:** INGER Axelsson

513 VÄRNAMO KOMMUN C-krets, Jönköpings län C-dist

514 [Välj område:](#)

515 Stadgar och arbetsordning

516 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

517

518 [Brödtext](#)

519 **Bakgrund:**

520 Enligt § 10 är kretsen ansvarig för kandidatnominering inför val till kommunfullmäktige. Medlemskap
521 i Centerrörelsen är en förutsättning för att kunna representera Centerpartiet. Kretsens årsstämma
522 beslutar senast året före valår om vilka som ska ingå i kretsens nomineringskommitté samt om regler
523 för nomineringsprocessen. Kretsstyrelsen ska i dialog med KF-gruppen före valet besluta om
524 vem/vilka som utgör förhandlingsdelegation och ansvara för förhandlingarna med de andra partierna
525 å Centerpartiets vägnar. Förhandlaren ska också få ett tydligt förhandlingsmandat om vad denne har
526 rätt att göra upp om. Kretsstyrelsen utser en nomineringsgrupp som förbereder de val som
527 kommunfullmäktige ska förrätta. (Enligt 3 kap 3 § Kommunallagen (KL), ska fullmäktige tillsätta
528 styrelse. Enligt 4 kap 3 § KL, ska ledamöter och ersättare i fullmäktige väljas bland dem som har
529 rösträtt enligt 1 kap. 7 och 8 §§. Nomineringsgruppen ska förbereda ett förslag till Centerpartiets
530 representation i nämnder och styrelser. Kretsstyrelsen kallar till kretsstämma som beslutar om
531 Centerpartiets representation. Till kretsstämman ska samtliga medlemmar i kretsen kallas på samma
532 sätt som till kretsens årsstämma om nomineringsstämma.

533 **Sammanfattning:**

534 Kortfattat beskriver Centerpartiets stadgar och arbetsordning att kretsstyrelsen utser
535 nomineringskommitté och förhandlingsdelegation efter valet för att förhandla med de andra
536 partierna. Stämman beslutar vilka som föreslås ska representera Centerpartiet i nämnder och
537 styrelser. Kommunfullmäktige förrättar därefter partiernas förslag till representanter i nämnder och
538 styrelser. Däremot saknas det en arbetsordning för när och på vilket sätt medlemmar kan inkomma
539 med nya beslutsärenden och samt motförslag till dem av förhandlingsdelegationen förslagna
540 kandidater till nämnder och styrelser. Praxis är att medlemmar under stämmoförhandlingarna kan
541 väcka nya beslutsärenden samt komma med motförslag, vilken undertecknad anser innebär en
542 sårbarhet ur demokratisynpunkt av flera skäl.

543 1. Med tanke på de extremrörelser och extrempartier som bildas i samhället idag kan en tänkt sådan
544 i syfte att tillintägra Centerpartiet föreslå en egen kandidat och uppbringa tillräckligt många för att
545 rösta fram denne under stämman.

546 2. De av kretsstyrelsen utsedda personerna i nomineringskommitté, förhandlingsdelegation och
547 förhandlare lägger ner ett gediget arbete under ett år fram till valet. Förslagen med tillfrågade
548 kandidater och förhandlade platser i nämnder och styrelser med andra partier, kan därefter
549 omintetgöras under stämman. Det faller sig ganska naturligt att det kan vara svårt att inför nästa val
550 få medlemmar att ställa upp till att ingå i nomineringskommitté och förhandlingsdelegation under
551 sådana premisser.

552 3. Inför kretsstämman ska dagordning och förslag på kandidater delges i kallelsen. Alla medlemmar
553 ska ha möjlighet att ta ställning till de kandidater som föreslås. Om inte alla förslag finns med på den
554 dagordningen är det svårt för medlemmar att kunna ta ställning.

555 Med hänvisning till ovan stående argument yrkar jag på att Centerpartiets stadgar och arbetsordning
556 ges nedanstående tillägg enligt nedanstående att-satser:

557

558 Att-sats

559 [10.66.1](#) att när valedeln ska fastställas krävs medlemskap i i Centerrörelsen i minst 3 månader för
560 att personen ska kunna väljas.

561 [10.66.2](#) att under pågående stämma är det inte möjligt att göra några stora förändringar i en punkt
562 på dagordningen eller väcka nya beslutsärenden. Det skulle vara odemokratiskt eftersom
563 icke-närvarande medlemmar då inte skulle ges möjlighet att delta i beslutet.

564 [10.66.3](#) att av medlemmar väckta nya beslutsärenden till kretsstämman ska ha inkommit till
565 kretsstyrelsen senast 14 dagar innan kretsstämman för att hinna beredas innan stämman.

566 [10.66.4](#) att av medlemmar väckta motförslag till valbara kandidater för representation i nämnder och
567 styrelser, ska ha inkommit till kretsstyrelsen senast 14 dagar innan kretsstämman för att
568 hinna beredas innan stämman.

569 Yttrande Distrikt

570 Grunden för allt arbete inom beredande organ i form av valberedning,
571 nomineringskommitté, förhandlingsdelegation och nomineringsgrupp är att löpande kunna
572 förankra sitt arbete och sina förslag bland medlemmarna så att man kan få en majoritet
573 bland medlemmarna att stödja sina förslag på en beslutande stämma.

574 Samtidigt bygger interndemokratin i en folkrörelse som Centerpartiet på att alla medlemmar
575 på en beslutande stämma ska ha möjlighet att fatta avgörande beslut utan någon
576 inskränkning av denna rätt.

577 Att inskränka medlemmars möjlighet att på beslutande stämma lägga egna förslag och
578 yrkande ser vi inte som rimligt eller önskvärt. Det kan ju vara så att det är första på stämman
579 som man som medlem får hela bilden klart för sig och en fungerande interndemokrati
580 bygger på att man då har möjlighet att lägga egna förslag. Att däremot icke-närvarande
581 medlemmar på stämman inte kan delta i beslutet är en rimlig konsekvens som gäller i de
582 flesta ideella föreningar.

583 Det beredande organet har ju stora möjlighet att inför den beslutande stämman informera
584 om att förankra sina förslag. Man har också stora möjlighet att vid presentationen av sitt
585 förslag noga motivera vilka grunder man har för sitt förslag. Om man trots detta inte lyckas
586 att få en majoritet på stämman att stödja förslaget så anser vi det rimligt att andra förslag
587 ska kunna läggas på stämman. Detta är grunden i en fungerande interndemokrati där ju
588 också andra motkandidater måste vara tillfrågade och uppfylla partiets krav på valbarhet.

589 Nuvarande stadgar säger att "Röstlängden består av de medlemmar i Centerrörelsen som
590 har sina medlemsrättigheter i kretsen och som löst medlemskap senast 30 dagar före det

591 datum som kallelsen till mötet skickades.” Samtidigt krävs att en kandidat ska vara medlem i
592 Centerpartiet senast då stämman ska fastställa valsedel.

593 Vi anser att nuvarande stadgars krav på medlemskap 30 dagar före kallelsens utsändande
594 innebär tillräckligt skydd mot oseriösa kupper. Vi måste samtidigt vara ett parti som är öppet
595 för förnyelse där nya medlemmar känner att man relativt snabbt får möjlighet till verklig
596 påverkan inom vårt parti.

597 **Distriktsstyrelsen föreslår att avslå motionen.**

598 Per Eriksson, Nässjö yrkar bifall till distriktsstyrelsens förslag.

599 Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsen förslag

600

601 [10.67 Uppdatera Centerpartiets stadgar för att stärka partiet](#)

602 **Motionsskrivare:** Michaela Haga

603 ÖSTERÅKER C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

604 [Välj område:](#)

605 Stadgar och arbetsordning

606 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

607

608 [Brödtext](#)

609 Centerpartiet är en decentralistisk organisation och kretsarna är suveräna. I grunden är det
610 bra, men det finns lägen där distrikten skulle behöva få bättre verktyg och stöd i stadgarna
611 för att kunna gå in i en krets och reda upp olika situationer som har uppstått. Eller för den delen,
612 möjlighet att gå in och förvalta den lokala organisationen tills dess att den kommit på fötter igen, för
613 partiets bästa.

614 Något vi också behöver ha beredskap för och kunna hantera är ifall kretsar blir kuppade. Vi
615 har sett exempel på att lokala partiorganisationer i andra partier kapas av olika intressen
616 med ont uppsåt. Det finns en stor risk med det och vårt parti är väldigt sårbart, då det inte
617 skulle behövas mycket för att ”ta över” en lokal krets.

618 Jag yrkar därför på att:

619 [Att-sats](#)

620 [10.67.1](#) att stadgarna uppdateras för att distrikten ska få bättre stöd och verktyg att hantera kretsar i
621 kris.

622 [10.67.2](#) att stadgarna uppdateras för att partiet ska ha bättre beredskap ifall en krets blir kapad av
623 intressen med ont uppsåt.

624 [Yttrande Distrikt](#)

625 Distriktsstyrelsen tackar för motionen om att uppdatera stadgar för att stärka partiet.

626 Precis som motionären skriver i sin motion så kan det finnas lägen då en krets som hamnat
627 fel behöver stötts. I nuvarande stadgar finns det inga handfasta verktyg för distriktet att ta

628 till om det blir skarpt läge och en ohållbar situation i en lokal krets som kan skada partiet.
629 Distriktsstämmans beslut:
630 Att sats
631 1: Bifall, Reservation från David Säll
632 2: Bifall, Reservation från David Säll

633 [10.68 Lokalt engagemang är ryggraden i en folkrörelse](#)

634 **Motionskrivare:** Magnus Ekblad

635 Västerås C-krets, VÄSTMANLAND C-dist

636 [Välj område:](#)

637 Stadgar och arbetsordning

638 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

639

640 [Brödtext](#)

641 Centerpartiet har framgångsrikt varit en politisk folkrörelse genom sitt lokala engagemang i
642 landsbygder, stadsdelar och småsamhällen. Att ha en fast förankring i människors vardag där man är
643 en känd företrädare som det är lätt att ta kontakt med har betytt mycket för centerpartiets förmåga
644 att vara framgångsrika i val. Att forma sin organisation efter hur omvärlden förändras är naturligt,
645 men det är lika viktigt att utvärdera om förändringarna gav förväntat resultat och om erfarenheterna
646 bör leda till en korrigerings. I denna motion vill vi att partiet gör en stadgeöversyn i syfte att återinföra
647 avdelningen som lägsta organisationsled. Med erfarenheter från vårt eget lokala valrörelsearbete kan
648 vi konstatera att den lokala förankringen och kontinuerliga närvaro i människors vardag givit positiva
649 resultat.

650 [Att-sats](#)

651 [10.68.1](#) att centerpartiet reviderar sina stadgar så att avdelningarna blir lägsta formella
652 organisationsled med rätt att utse ombud samt företräda partiet i olika sammanhang.

653 [Yttrande Distrikt](#)

654 Centerpartiet avskaffade för ett antal år sedan lokalavdelningar som lägsta formella organisationsled
655 och sedan dess är kretsen, alltså kommunorganisationen, det lägsta organisationsledet. Avdelningar
656 får finnas även i dag, men det finns inga krav på att de finns, så som det finns för distrikt
657 (länsorganisation) och krets (kommunorganisation).

658 Vi håller med motionären om att det lokala engagemanget har varit en starkt bidragande orsak till
659 Centerpartiets styrka som folkrörelse. Och det är, som motionären är inne på, fördelaktigt att ha
660 lokalt förankrade företrädare som människor med frågor eller andra ärenden att ta kontakt med.

661 Med det sagt måste vi också komma ihåg att vårt samhälle ser på många sätt annorlunda ut i dag
662 jämfört med såg 40-50 år sedan. Inte minst ny teknik har helt ställt gamla strukturer på ända och
663 skapat nya möjligheter till att ta kontakt med människor, diskutera sinsemellan, fatta beslut osv. Det
664 är ett område där vi menar att partiet på alla nivåer måste bli bättre, även om det ligger utanför
665 ramarna för denna motion.

666 Vi tycker frågan motionären tar upp är väldigt viktig och att den bör arbetas vidare med inom partiet.
667 Däremot menar vi att det är bättre att föreslå att frågan utreds snarare än att skriva att stadgarna

668 ska revideras. Med andra ord, innan ett beslut fattas om att återinföra avdelningar som del av
669 partiets organisationsled måste frågan utredas.

670 **Distriktsstämman föreslår partistämman besluta**

671 Att Centerpartiet reviderar sina stadgar så att avdelningarna blir lägsta formella organisationsled
672 med rätt att utse ombud samt företräda partiet i olika sammanhang.

673 10.69 Odemokratisk ombudsfordelning

674 **Motionsskrivare:** Anette Nordvall

675 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

676 Välj område:

677 Stadgar och arbetsordning

678 Ange medmotionär/Motionärer

679

680 Brödtext

681 Valet 2022 gick väldigt bra i Stockholm - näst bäst på kring 40 år. Under extrastämman och kommundagarna i
682 Helsingborg påvisades återigen en otroligt ofördelaktig fördelning av ombud per kommun hur liten den än är
683 mot de större kommunerna som t ex storstäderna är tilldelade antal per kommun istället för att både fördela
684 på kommun men även på antal röster. Under valet 2022 påvisades det väldigt stort genom att vi i Riksdagen
685 förlorade 7 mandat och påvisade stora via fläckar där Centerpartiet inte har aktivitet, otroligt nog. Devisen är
686 stand och land hand i hand. Låt oss förbättra vår nationella politik på bästa sätt genom att ändra systemet för
687 en socialliberal politik och grön framtid i Sverige.

688 Att-sats

689 10.69.1 att ordentligt utreda en ombuds modell som stöder hela nationella partiet och inte bara
690 väldigt små kommuner.

691 10.69.2 att leda arbete framåt för en kraftfullare ombudsfordelning

692 10.69.3 att med insikten om att världen ser annorlunda ut nu och vi blickar framåt för möjlighet på
693 kraftfullare och mer tidsrelevant sätt förstå vikten av samverkan mellan staden och landet nu
694 växer ihop och inte isär.

695 10.69.4 att verkligen gå till botten med ombudsfordelningen och se till att alla partiets röster blir
696 fördelade på rättvist och demokratiskt sätt.

697 10.69.5 att landsbygden inte får hålla storstädernas fakta enligt väljarbasövertag i gisslan genom att
698 minimera ombudsroster baserat på kommunnivå, och på så vis ta bort viktiga mandat på
699 risknivå.

700 10.69.6 att räkna både kommun och antal röster för att basera antal representerade ombud per
701 krets.

702 Yttrande Distrikt

703 Motionären lyfter frågan om hur ombudsfordelningen till partistämman faller ut på ett sätt som är
704 mer fördelaktigt för vissa distrikt än vad det är för andra. Framför allt är det de två distrikten
705 Stockholm stad och Göteborg som fördelas proportionerligt färre ombudsplatser än övriga distrikt.
706 Det beror främst på att ombudsfordelningen sker både distrikts och kretsvis. Eftersom Stockholm
707 stad och Göteborg både är ett distrikt och en krets resulterar det endast i ett kretsombud.

708

709 I stadgarna står följande om de ombud som fördelas mellan distrikten:

710 ”De ombud som fördelas mellan distrikten fördelas baserat på medlemsantal. Distriktsstämmorna
711 utser sammanlagt 200 ombud samt ersättare till partistämman. Ombudsfordelningen fastställs av
712 Partistyrelsen. Varje distrikt tilldelas minst ett ombud. Därefter fördelas övriga ombud i proportion
713 till inrapporterat antal medlemmar den 31/12 enligt uddatalsmetoden. Varje medlem (individ) ska
714 endast räknas en gång, oavsett antalet medlemskap. Från varje distrikt ska det sammanlagda antalet
715 ombud, inklusive de ombud som utsetts av kretsarna, vara minst tio.”

716 Motionären argumenterar för en annan modell för ombudsfordelning som istället baseras på röstetal
717 i valet. Det skulle innebära en modell som istället för att baseras på ett årligt medlemsantal, kopplas
718 till ett valresultat vart fjärde år. Centerpartiet är en folkrörelseorganisation som bärs av sina
719 medlemmar. Att det är medlemsantalet som utgörgrunden för ombudsfordelningen kan därför anses
720 stärka den folkrörelsen.

721 Det skulle dock gå att argumentera att ett distrikt som också är en krets skulle kunna tilldelas
722 ombudsplatser per distriktsavdelning, på samma sätt som övriga kretsar i ett distrikt fördelas ett
723 ombud. Det skulle kräva att distriktsavdelningarna följer samma regler vad gäller autonomi, ekonomi
724 och rapportering som kretsarna, vilket de inte gör idag. Det skulle också kräva en reglering av antal
725 distriktsavdelningar som kan skapas inom ett distrikt. Kretsarna är baserade på kommungräns.
726 Distriktsavdelningarna skulle exempelvis kunna vara bundna till stadsdelsnämnder eller
727 kommunaldelsnämnder. Eftersom Stockholm idag är indelat i stadsdelsnämnder, men Göteborg inte
728 längre är det, blir det dock svårt att göra en jämförbar indelning.

729 Att sätta ramarna för hur en ombudsfordelning som inte missgynnar distrikt som också är kretsar
730 kräver ett gediget förarbete, men torde inte vara en omöjlig uppgift om den sker i samråd med
731 landets distrikt.

732 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman

733 Att anse motionen besvarad.

734 Att partistämman uppdrar till partistyrelsen att ta fram möjliga alternativ för
735 ombudsfordelning som inte missgynnar distrikt som också är kretsar

736

737 [10.70 Rösträtt på nomineringsstämma där valsedel till](#) 738 [kommunfullmäktige fastställs i distrikt med distriktsavdelningar](#)

739 **Motionskrivare:** Gunne Steen

740 GÖTEBORGS C-krets, GÖTEBORGS C-dist

741 [Välj område:](#)

742 [Stadgar och arbetsordning](#)

743 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

744

745 [Brödtext](#)

746 Motion till Centerpartiets partistämman!

747 Frågeställning angående rösträtt på nomineringsstämma där valsedel till kommunfullmäktige
748 fastställs i distrikt med distriktsavdelningar.

749 Göteborg stad och Stockholms stad är distrikt inom Centerpartiet som båda har infört
750 distriktsavdelningar vilka enligt stadgarna betraktas som organisatoriska enheter inom distriktet.
751 Anledningen är att distrikten är både distrikt och krets med samma geografiska omslutning.

752 Innebörden är att alla medlemmar inom Centerrörelsen som effektuerar sina medlemsrättigheter i
753 Centerpartiet genom kretsen istället gör det genom den distriktsavdelningen som medlemmen hör
754 till inom kretsen tillika distriktet med distriktsavdelningar. Distriktsavdelningarna utser ombud till
755 distriktsstämman enligt samma modell som när kretsarna normalt utser ombud till distriktsstämman.

756 Att notera i sammanhanget är att Gotland också är ett distrikt där distrikt och krets har samma
757 geografiska omslutning men som inte har infört systemet med distriktsavdelningar. Gotland skiljer sig
758 ifrån Göteborg och Stockholm stad på så sätt att Gotland är en region i Sveriges politiska
759 organisation. Medan Göteborgs stad och Stockholms stad är del av regioner där också fler valdistrikt
760 ingår.

761 I systemet med distriktsavdelningar säger Centerpartiets stadgar att när distriktsstämman infört
762 distriktsavdelningar kan även beslut tas om att införa ett system med ombud till kretsstämman tillika
763 distriktsstämman. Och det är då de ombud som distriktsavdelningarna väljer som inom kretsen tillika
764 distriktet effektuerar medlemmarnas rösträtt på kretsstämman tillika distriktsstämman. Alla
765 medlemmar inom kretsen har närvaro, yttrande och förslagsrätt på krets och distriktsstämman, men
766 endast ombud har rösträtt.

767 Frågeställningen som jag som motionär vill analysera och problematisera kring är hur medlemmars
768 rösträtt skall effektueras på nomineringsstämma där valsedel till kommunfullmäktige fastställs som
769 genomförs inom kretsen tillika distriktet när distriktsavdelningar har införts.

770 Centerpartiets stadgar uttalar tydligt under avsnittet om - **"DISTRIKT – Centerpartiet på regional
771 nivå"** - att rösträtt tillkommer kretsarnas valda ombud samt distriktsstyrelsen. Och att vid
772 nomineringsstämma tillämpas distriktsstämmans regler för yttrande-, förslags- och rösträtt.

773 På nomineringsstämma inom distriktet fastställs valsedlar till region och till riksdag, vilket benämns
774 landstingsfullmäktige och riksdag i Centerpartiets stadgar.

775 När det kommer till - **"KRETS – Centerpartiet på kommunal nivå"** - uttalar stadgarna tydligt att
776 valsedel till kommunfullmäktige fastställs av kretsens nomineringsstämma. Rösträtten regleras i § 4
777 mom. 4. Nedan följer utdrag från § 4 mom. 4 i Centerpartiets stadgar.

778 */ §4 Medlemskap Mom. 4 Rösträtt*

779 *Rösträtt på kretsens årsstämma och kretsens nomineringsstämma har de medlemmar i*
780 *Centerrörelsen som är upptagna på mötets röstlängd.*

781 *Röstlängden består av de medlemmar i Centerrörelsen som har sina medlemsrättigheter i kretsen och*
782 *som löst medlemskap senast 30 dagar före det datum som kallelsen till mötet skickades. Vid ordinarie*
783 *årsstämma har även den som var medlem den 31/12 föregående år rösträtt.*

784 *Om en individ har flera medlemskap inom centerrörelsen har den ändå endast en röst./*

785 Min förståelse av ovan ger att innebörd och konsekvens av vad stadgarna säger vad gäller rösträtt i
786 denna delen är att en rimlig tolkning av stadgarna är att ett distrikt med distriktsavdelningar behöver
787 anordna en särskild nomineringsstämma när valsedel till kommunfullmäktige fastställs där alla

788 medlemmar i Centerrörelsen som effektuerar sin rösträtt i partiet genom kretsen har rösträtt så som
789 stadgarna i §4 Medlemskap, Mom. 4 Rösträtt föreskriver.

790 Frågan har diskuterats ingående inom Göteborgsdistriktet och också inom den distriktsavdelning i
791 vilken jag är medlem och för närvarande också ordförande. Diskussioner inom distriktet har mynnat
792 ut i att beslut har blivit att distriktet genomför nomineringsstämma där valsedel till
793 kommunfullmäktige fastställs med ombudsförfarande på samma sätt som övriga stämmor inom
794 distriktet tillika kretsen genomförs. Distriktet har även inhämtat råd ifrån partistyrelsen i saken, och
795 rådet från partistyrelsen har som jag uppfattat varit att distriktet mycket väl kan tillämpa ett
796 ombudsförfarande på nomineringsstämma när valsedel till kommunfullmäktige fastställs på samma
797 sätt som görs på övriga stämmor inom distriktet.

798 Och jag vill framhålla att jag inte har något emot att förfara så som nu görs. Både Göteborgs stad
799 distrikt och Stockholms stad distrikt gör på samma sätt. Men eftersom jag uppfattar det som att det
800 helt uppenbart finns utrymme för att tolka saken på olika sätt anser jag att det finns ett behov av ett
801 förtydligande i Centerpartiets stadgar i avsnittet som rör distriktsavdelningar. Jag ser det som rimligt
802 att en målsättning med skrivning av stadgar utifrån ett så viktigt demokratiskt perspektiv som hur
803 medlemmars rösträtt i Centerrörelsen effektueras inte bör kunna ge utrymme för tveksamhet i
804 någon del, utan skall vara klart och tydligt uttalat i stadgarna.

805 Mitt förslag är därför att partistämman ger partistyrelsen i uppdrag att se över stadgarna i denna
806 saken för att stadgarna tydligt och klart skall uttala hur partiet i praktiken gör när ett distrikt tillika
807 krets beslutar att organisatoriskt ha ett system med distriktsavdelningar.

808 Om partistyrelsen kan ha ett färdigt förslag till skrivning i sak till årets partistämman och om
809 partistämman med 5/6 majoritet beslutar enligt förslaget kan den nya skrivningen antas direkt på
810 stämman.

811 Gunne Steen

812 Ledamot och ordförande Centerpartiet Hisingen i distrikt Göteborg

813 [Att-sats](#)

814 [10.70.1](#) att Centerpartiets stadgar under avsnittet - "DISTRIKT – Centerpartiet på regional nivå" §13
815 Omfattning och uppgift, Mom. 2 Distrikt som också är krets - kompletteras med skrivning om
816 att det är möjligt införa ett system med ett ombudsförfarande på nomineringsstämma när
817 valsedel till kommunfullmäktige fastställs på samma sätt som görs med övriga stämmor inom
818 distriktet tillika kretsen.

819 [Yttrande Distrikt](#)

820 Bifall

821 [10.71 Antalet ledamöter i styrelsen för distriktsavdelning.](#)

822 **Motionskrivare:** Gunne Steen

823 GÖTEBORGS C-krets, GÖTEBORGS C-dist

824 [Välj område:](#)

825 Stadgar och arbetsordning

826 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

827

828 [Brödtext](#)

829 Motion till Centerpartiets partistämman!

830 Frågeställning angående antalet ledamöter i styrelsen för distriktsavdelning.

831 Göteborg stad och Stockholms stad är distrikt inom Centerpartiet som båda har infört
832 distriktsavdelningar vilka enligt stadgarna betraktas som organisatoriska enheter inom distriktet.

833 I distriktsavdelningen på Hisingen i Göteborg har vi diskuterat hur många ledamöter som styrelsen
834 för distriktsavdelningen minst måste bestå av. Det framgår inte av Centerpartiets stadgar hur många
835 ledamöter som är minsta antal ledamöter i styrelsen för en distriktsavdelning i Centerpartiet.

836 Vad gäller styrelse för en krets anger Centerpartiets stadgar att kretsstämman väljer en kretsstyrelse
837 som består av ordförande och minst fyra ledamöter.

838 Vad gäller styrelse för en avdelning anger Centerpartiets stadgar att årsmötet väljer en
839 avdelningsstyrelse som består av minst tre personer.

840 Ett distrikt med distriktsavdelningar kan möjligtvis uppfattas som att vara ett sätt att efterlikna ett
841 distrikt som består av flera kretsar. Distriktsavdelningar betraktas enligt stadgarna som att vara
842 organisatoriska enheter inom det distriktet som har beslutat att ha distriktsavdelningar, och där
843 medlemmar i Centerrörelsen som hör till distriktsavdelningen effektuerar sin rösträtt i
844 distriktsavdelningen på samma sätt som normalt görs i en krets.

845 Utifrån ovan angivet sätt att se på saken kan det ligga nära tillhands att se det som att årsmötet i en
846 distriktsavdelning väljer en styrelse som består av ordförande och minst fyra ledamöter på samma
847 sätt som görs i en krets.

848 Mitt förslag är därför att stämman ger partistylelsen i uppdrag att se över stadgarna i denna saken
849 för att stadgarna tydligt och klart skall uttala hur många ledamöter en styrelse i en distriktsavdelning
850 minst skall bestå av.

851 Om partistylelsen kan ha ett färdigt förslag till skrivning i sak till årets partistämman och om
852 partistämman med 5/6 majoritet beslutar enligt förslaget kan den nya skrivningen antas direkt på
853 stämman.

854 Gunne Steen

855 Ledamot och ordförande Centerpartiet Hisingen i distrikt Göteborg

856 [Att-sats](#)

857 [10.71.1](#) att ge partistylelsen i uppdrag att se över stadgarna i denna saken för att stadgarna tydligt
858 och klart skall uttala hur många ledamöter en styrelse i en distriktsavdelning minst skall bestå
859 av utifrån vad partistämman anser lämpligt.

860 [10.71.2](#) att Centerpartiets stadgar vad gäller skrivning om distriktsavdelningar kompletteras med
861 skrivning om att en distriktsavdelning väljer en styrelse som består av ordförande och minst
862 fyra ledamöter.

863 [Yttrande Distrikt](#)

864 Stämman tillstyrker distriktsstyrelsens förslag till beslut om bifall till motionen.

865 Stämman tillstyrker distriktsstyrelsens förslag till ny andra att-sats som då lyder *att*
866 *Centerpartiets stadgar vad gäller skrivning om distriktsavdelningar kompletteras med*

867 *skrivning om att en distriktsavdelning väljer en styrelse som består av minst tre ledamöter.*
868 (ändringen från motionärens att-sats är understruken)

869 [10.72 Tidpunkt för partistämman](#)

870 **Motionsskrivare:** Eric Bergner

871 Umeå C-krets, Västerbotten C-dist

872 [Välj område:](#)

873 Stadgar och arbetsordning

874 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

875

876 [Brödtext](#)

877 Det finns en diskussion om att ordinarie partistämman ska förläggas på
878 annan tidpunkt än före september månads utgång för att anpassa sig
879 till de gröna näringarnas årshjul. Sverige är ett långt land med många
880 klimatzoner där förutsättningarna för sådd och skörd är mycket
881 varierande. Vallskörden har med åren blivit allt mera utsträckt och
882 pågår numera under större delen av barmarksperioden, dom sista
883 sockerbetorna skördades i 2023 januari. Höstvetet kan sås så långt
884 som fram till jul och potatisen kan sättas i södra Sverige i april och i
885 norra Sverige i juni. Vi vet att till centerpartiets partistämman har en
886 hög andel ombud som på ett eller annat sätt är kopplat till de gröna
887 näringarna, men att hitta en tidpunkt som fungerar för alla ombud
888 från norr till söder och alla grödors sådd och skörd, inklusive älgjakt
889 är nog inte möjligt. Tidpunkten september får nog ses som en
890 kompromiss där det är möjligt att med planering avsätta tre dagar för
891 partistämman.

892 [Att-sats](#)

893 [10.72.1](#) att ordinarie partistämman även fortsättningsvis enligt nuvarande stadgar förläggs till före
894 september månads utgång.

895 [Yttrande Distrikt](#)

896 Det finns inget "bästa datum" för när stämman skall förläggas, och precis som motionären anför så
897 har alla datum sin problematik. Dessutom så måste det finnas en rimlig tidsrymd mellan krets- och
898 distriktsstämmorna och partistämman. Att det dessutom måste undvikas krockar med andra partier
899 eller andra större arrangemang är dessutom ett försvårande problem.

900 Distriktsstämman beslutar att bifalla motionen.

901 [10.73 Motion om partiledare och poströstning.](#)

902 **Motionskrivare:** Jonas Dahlgren

903 Knivsta kommunkrets C-krets, UPPSALA C-dist

904 [Välj område:](#)

905 Stadgar och arbetsordning

906 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

907

908 [Brödtext](#)

909 Jag tror att det är många åtgärder tillsammans som vi tillsammans med övriga på den borgerliga kan göra. En
910 åtgärd som jag nedan föreslår är dock oavhängig vad övriga borgerliga sympatisörer gör och oavhängig budget.
911 Det är en gratis åtgärd som samtidigt ger oss gratis publicitet. Vad är då det för något förslag?

912 I valrörelser önskar alla partiledare att just *deras* budskap ska nå ut i etern. Det är svårt och i debatter blir
913 det många gånger käbbel, så att det är svårt att nå ut till just den där väljaren som inte riktigt har
914 hunnit bestämma sig. Alla partiledare brukar på valdagen tillsammans med sin respektive gå till
915 valurna och till flertalet fotoblixtar och besökande medier lägga sina brev till respektive val i
916 respektive låda. I varje klassisk valrörelse brukar alla partiledare vara denna vana trogen.

917 Jag tycker detta är märkligt. Det är märkligt i så måtto att just när valdagen infinner sig och det alltså är för sent
918 att göra mediala utspel, just då flockas medierna kring våra partiledare. Detta bör kunna göras något åt.
919 Eftersom det är perioden innan valdagen som är avgörande för hur ett val kan göras, borde vi vara banbrytande
920 med ett annorlunda upplägg härom.

921 Motionen bygger på att vår partiledare som förstahandsval bör tänka på möjligheten att poströsta. Detta för
922 med sig att vi slår ett slag för poströstning, att vi alltsedan moderna demokratins födelse nylanserar
923 partiledarens röst *innan* valdag och dessutom får den uppmärksamhet som är så svår för resp. parti att
924 erhålla i valspurter. Alla andra partiledare som gör likaledes riskerar då att plagiera oss, vilket endast
925 gynnar oss.

926 Med hänvisning till att vi har allmänna, fria och hemliga val i Sverige kan vi således inte tvinga vår partiledare
927 att poströsta. Dock bör vi ha i våra stadgar nämna att hon/han som förstahandsval bör hålla poströstning.
928 Motionen kostar inga kronor att genomföra och ger mycket god uppmärksamhet i media.

929 Jag föreslår därför partistämman:

930 [Att-sats](#)

931 [10.73.1](#) att införa i våra stadgar att vår partiledare bör hålla poströstning som högprioriterad framför
932 röstning på valdag, just med hänsyn tagen till att slå ett slag för poströstning samtidigt som
933 mycket god PR fås.

934 [Yttrande Distrikt](#)

935 Motionärens ambition att slå ett slag för förtidsröstning och skapa en positiv nyhet kring vår
936 partiledare i brinnande valrörelse är positivt i sig. Men att i stadgar skriva in på vilket sätt
937 Centerpartiets partiledare ska rösta, på valdagen eller genom att använda förtidsröstning, anser vi är
938 att gå för långt. Även partiledaren måste få själv få välja på vilket sätt och när rösten ska avläggas.

939 Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta

940 Att avslå motionen

941 Distriktsstämman beslutade

942 Att avslå motionen

943 [10.74 Tydlighet och förankring gällande SKR](#)

944 **Motionskrivare:** Andreas Håkansson

945 VÄXJÖ C-krets, KRONOBERG C-dist

946 [Välj område:](#)

947 Stadgar och arbetsordning

948 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

949 Gusten Mårtensson, Kronoberg

950 Thomas Haraldsson, Kronoberg

951 Henrik Oretorp, Halland

952 Michaela Haga, Stockholms län

953 Martina Hallström, Sörmland

954 Ida Stafrin, Västernorrland

955 Torbjörn Egerhag, Jönköping

956 Hans Jonsson, Gävleborg

957 Anne Sörqvist, Fyrbodal

958 Hans Öhlund, Norrbotten

959 Jacob Edshage, Göteborg

960 Anna-Lena Carlsson, Värmland

961 Stihna Johansson Evertsson, Kalmar

962 Mats Gärd, Jämtland

963 Birgitta Gunnarsson, Östergötland

964 [Brödtext](#)

965 Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har till uppgift är att stödja och bidra till att utveckla
966 kommuner och regioners verksamhet. De ger service och professionell rådgivning till tjänstepersoner
967 och förtroendevalda i kommuner och regioner inom en lång rad frågor som utgör kommuner och
968 regioners ansvarsområden. SKR är även arbetsgivarorganisation för alla kommuner och regioner som
969 sammantaget är arbetsgivare för mer än en miljon människor.

970 SKR är därmed en viktig organisation för Centerpartiet och för alla centerpartistiska kommun- och
971 regionpolitiker runt om i landet. SKR styrs politiskt och det finns en likhet med hur vi styr i
972 kommuner, regioner och i riksdag. I Centerpartiets arbetsordning beskrivs tydligt hur processen inför
973 och efter ett val ska gå tillväga, hur kandidatnomineringar ska ske mm för valen till kommun, region,
974 riksdag, europaparlamentet och kyrkovalen. Det saknas helt för SKR.

975 Med tanke på den viktiga roll som SKR har måste Centerpartiets arbetsordning även behandla SKR.
976 Inte minst behöver beslut gällande i vilken konstellation Centerpartiet ska styra tas i ett bredare
977 forum för att få större intern förankring.

978 [Att-sats](#)

979 [10.74.1](#) att Centerpartiets arbetsordning kompletteras med en beskrivning av ansvaret och
980 processerna inför förhandlingar och val till SKR.

981 [Yttrande Distrikt](#)

982 Vi Ställer oss bakom motionen och yrkar att Centerpartiets arbetsordning, med tillhörande
983 beskrivningar och processer ses över

984 [10.75 Bygg upp ett modernt lokalt nätverk i form av lokalavdelningar](#)

985 **Motionskrivare:** Magnus Ekblad

986 Västerås C-krets, VÄSTMANLAND C-dist

987 [Välj område:](#)

988 Stadgar och arbetsordning

989 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

990 Ulf Jansson Kungsåra, Västmanlands distrikt

991 Lars Kallsäby Dingtuna, Västmanlands distrikt

992 [Brödtext](#)

993 Erfarenheten från de senaste årens arbete visar att Centerorganisationen saknar ett led, nämligen
994 våra lokalavdelningar. Kretsarnas arbete har blivit för övermäktigt, att samtidigt tillsammans med
995 fullmäktigegruppen driva politik under valperioden samt driva valrörelse och samtidigt driva
996 verksamhet för samtliga medlemmar med studiebesök, studiecirkel och diverse medlemsträffar.
997 Detta fungerade bättre när vi hade våra lokalavdelningar som kunde både driva medlemsaktiviteter
998 och vara en bra rekryteringsbas för kretsar och distrikt.

999 Grunden i vår politik utgår från den enskilda människan och med en decentralistisk syn på vårt
1000 samhälle. Vi är övertygade om att centerpartiet kan attrahera både medlemmar och väljare om vi
1001 kan uppvisa en lokal närvaro eller en mindre gemenskap.

1002 [Att-sats](#)

1003 [10.75.1](#) att lokalavdelningar och mindre nätverk ska inrättas och säkerställas inflytande och ingå i vår
1004 centerrörelse.

1005 [Yttrande Distrikt](#)

1006 Centerpartiet tog för ungefär 15 år sedan bort avdelningarna som den lägsta nivån och ersatte med
1007 de större kretsarna, som följer kommunens geografiska område. Den nya partiordföranden har
1008 kritiserat förändringen. Han har prata om att det var ett misstag att ta bort avdelningarna och göra
1009 kretsarna till lägsta nivå.

1010 Avdelningarna behövs, det är i avdelningarna som politik drivs och det är i avdelningarna som
1011 engagemanget startar.

1012 Vi anser att innan ett beslut fattas om att lokalavdelningar och mindre nätverk ska inrättas och
1013 säkerställas inflytande och ingå i vår centerrörelse måste frågan utredas.

1014 **Distriktsstämman föreslår partistämman besluta**

1015 Att lokalavdelningar och mindre nätverk ska inrättas och säkerställas inflytande och ingå i vår
1016 centerrörelse.